

Politiken och arbetslivet | Del 5

Diskussionen om Lagen om anställningsskydd: Godtyckliga uppsägningar någon?

De senaste åren så har frågan om LAS - Lagen om anställningsskydd flitigt debatterats. Flera allianspartier hävdar att denna lag är dålig och ska ändras, vissa går så långt att de vill att lagen ska bort. Denna kamp driver borgerliga partier tillsammans med Svenskt näringsliv (LO:s motpart på arbetsgivar sidan).

Flera av regeringspartierna - påhejade av Svenskt näringsliv - vill reformera Lagen om anställningsskydd så att nuvarande huvudprincip, sist in först ut tas bort eller underordnas en kompetensfaktor. Som namnet avslöjar innebär det att arbetsgivaren får undanta personer ifrån turordningsreglerna med hänvisning till kompetens. Man hävdar att detta är viktigt, inte minst för de små företagen.

Givetvis måste man ta hänsyn till kompetens när man varslar. Vi kan inte krama turordningsreglerna i den grad att företag går under för att de inte får behålla kompetent personal - men det är just den bilden som Svenskt näringsliv och allianspartierna förmedlar. **Det är en felaktig bild. Man tar redan i dagens system hänsyn till både kompetens och antalet anställningsår.**

Idag finns nämligen möjligheten för mindre firmor att på eget initiativ undanta två personer från turordningsreglerna. Detta är en möjlighet som de flesta av dessa företag inte utnyttjar när de gör sig av med personal.

De mindre företagen kan med andra ord inte uppleva dagens



Sveriges näringsminister Maud Olofsson vill förändra LAS och göra arbetsmarknaden mer "flexibel". Det betyder i klartext att arbetsgivaren skall få bestämma mer, och du mindre när det gäller dina villkor på arbetsplatsen.

turordningsregler som något större problem eftersom man inte ens använder de möjligheter till avsteg som erbjuds.

Större firmor, eller mindre som vill göra fler undantag än de två, har all möjlighet att göra det genom förhandlingar med en facklig organisation. Man kan skapa en så kallad avtalsturlista i vilken man kan göra undantag från turordningsreglerna och istället väga in andra frågor - exempelvis kompetens. Om ett företag verkligen är beroende av kompetensen hos vissa anställda för att få verksamheten att fungera så skulle en uppgörelse om undantag inte vara svårt att träffa.

Ett annat argument som Svenskt näringsliv och flera av allianspartierna använder är att man genom att ta bort principen om "först in, sist ut" skulle ge en minskad ungdomsarbetslöshet.

Effekten som det skulle ha på ungdomsarbetslösheten är minst sagt oklar, men de uppenbara effekterna som detta förslag skulle innebära talar man mycket tyst om.

En konsekvens är att en stor maktförskjutning sker till arbetstagarnas nackdel och arbetsgivarens fördel. Med bakgrund av den politik som Alliansen bedrivit under sin mandatperiod kan vi anta att debatten egentligen syftar till att slå undan benen på fackföreningarna, man vill inte behöva förhandla.

Det vi som väljare måste ta ställning till är:

Ska vi ha ett regelverk vid uppsägning på grund av arbetsbrist där någon form av mätbara och rättvisa parametrar utgör en ledstång. Om vi inte skall ha en turordning efter principen "först in, sist ut", vilken ordning skall vi ha? Skall de äldsta personerna få gå först eller kvinnorna?

Tanken med den nuvarande

principen är ju att en ung arbetssökande har en större chans att faktiskt komma in på arbetsmarknaden igen jämfört med en som till exempel är 58 år.

Drömmen för Svenskt Näringsliv och Alliansen är sannolikt att det ska vara helt fritt fram för arbetsgivarna att avskeda vem de vill enligt eget tycke och smak?

“Om LAS inte fanns så skulle arbetsgivaren fritt kunna sparka vem som helst, när som helst, helt utan motivering

Ungdomsarbetslöshet och LAS

Den rekordhöga ungdomsarbetslöshet som vi har måste vi komma tillrätta med. Man skall dock inte dra slutsatsen att arbetslösheten beror på turordningsreglerna. Dessa regler gäller **endast** tillsvidareanställd (fast) personal. Ungdomar anställs idag ofta på vikariat, för viss tid etc. Med andra ord så har ungdomar otrygga anställningsformer. De flesta ungdomar har hamnat i arbetslöshet under krisåren på grund av att deras tillfälliga tidsbegränsade anställningar har löpt ut. Nu vill Alliansen göra det möjligt att provanställa unga i upp till 18 månader (som det är nu får man provanställa i 6 månader som längst). Därigenom gör det otryggheten för unga på arbetsmarknaden ännu större.

Vilken ordning skall vi ha?

Så hur ska vi ha det nu, ska vi ha ett regelverk som är tydligt som innebär att personer med kortare anställningstid löper större risk att få gå före de som arbetat länge när det råder arbetsbrist. Ett regelverk som dessutom är möjligt att göra avsteg ifrån om företag och fack sätter sig ner tillsammans och skapar en gemensam bild av verkligheten. Eller ska vi byta ut detta mot en ny verklighet där godtycklighet får råda och där alla anställda har anledning att vara oroliga hela tiden?

Ordning och reda - eller vilda västern på arbetsplatserna, valet är ditt!

Vad är LAS

När en del borgerliga politiker pratar om att avskaffa Lagen om anställningsskydd så nämner de sällan vad det skulle innebära. LAS innehåller mycket mer än bara turordningsregler.

Om LAS inte fanns så skulle arbetsgivaren fritt kunna sparka vem som helst, när som helst, helt utan motivering och helt utan möjlighet för att protestera och överklaga beslutet någonstans. Det kan vara värt att tänka på när man hör någon som påstår att LAS är någonting dåligt.

Förändringar i LAS

Alliansen har sedan 2006 genomfört vissa förändringar i LAS:

- 2007 genomförde regeringen en förändring av LAS när det gäller visstidsanställning. Tidigare kunde företag visstidsanställa upp till 12 månader, men då krävdes lokal överenskommelse med facket. Nu kan arbetsgivaren ensidigt visstidsanställa upp till 24 månader utan fackets inblandning.*
- I samma veva förändrade man bland visstidsformerna och möjliggjort för företaget att fritt anställ så många visstidare som de vill.*
- En annan förändring som alliansen genomförde gjorde det möjligt att stapla olika typer av visstidsanställningar på varandra. En och samma person kan vara anställd på ett företag i årtal utan att ha rätt till en fast anställning. Detta strider mot de minimikrav som ställs i EU-rätten.
- Avskaffande av åldersregler i LAS som gav anställda över 45 en viss fördel vid beräkningen av anställningstid. Denna åldersregel var bra eftersom personer över 45 har svårare att komma in på arbetsmarknaden om de förlorar jobbet jämfört med yngre person.

Konsekvenserna är att allt fler kommer att ha otrygga visstidsanställningar istället för fast anställning. Detta drabbar i synnerhet unga eftersom det finns en överrepresentation av unga hos de visstidsanställda. Det har dessutom följden det tar längre tid för unga att ta klivet in i vuxenvärlden eftersom det är svårt att få hyreskontrakt eller bostadslån om du inte har en tillsvidareanställning.

Dessa förändringar gör det lättare för företagen att slippa anställa tillsvidare (fast) och därmed är det lättare att göra sig av med personal - Mer makt åt arbetsgivaren, mindre för dig som arbetstagare.

* Än så länge drabbas inte vi på Scania eftersom facket har tecknat ett lokalt avtal som reglerar detta.



Bussarna till Kolmården

Bussarna till Kolmårdens djurpark den 4 och 5 september kommer att avgå från vid följande tider:

Från Södertälje

Lördag: 07,50

Söndag: 07,50

Från Nykvarns stationen

Lördag: 07,50

Söndag: 08,10

Från Järna station

Lördag: 07,50

Söndag: 07.50

Observera att det kan vara en viss fördröjning på vissa avgångstider i Nykvarn och Järna, eftersom vissa bussar startar i Södertälje och vissa går från Järna och Nykvarn direkt.

Tid för hemfärd kommer att meddelas på bussarna.



Nu kan du förtidsrösta vid Scania

Nu kan du förtidsrösta vid vallokalerna eller på valmyndighetens bussar som kommer att stå utanför Scantias grindar vid följande tillfällen:

- Tisdagen den 7 september kommer den till Scania Syd
- Måndagen den 13 september finns den utanför Tekniskt Centrum

Har du inte med dig röstkortet så kan du få ett nytt utskrivet vid de ställen som du kan förtidsrösta. Du måste dock ha med dig en giltig legitimation. Om du vill ha hjälp att hitta din närmsta vallokal, gå in på www.val.se och klicka på "Rösta här".

Missa inte din chans att påverka. Gå och rösta den 19 september!



.....

Ansvarig utgivare:
Johan Järvklo
Tel 08-553 50591

Informationsbladet beräknas komma ut en gång per månad. Den är öppen för insändare och debatt för alla medlemmar. Vi hjälper också de medlemmar som behöver hjälp med något skrivande i informationsbladet. Material kan lämnas in eller skickas till klubbexpeditionen, dock får inget material lämnas in anonymt, däremot kan man skriva under signatur.